

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

นิศารัตน์ งามประเสริฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 เสนอโดย นางสาวนิศารัตน์ งามประเสริฐ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(นายตระกูล จันทสุนทร)
วันที่ 22 เดือน เมษายน พ.ศ.2553

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ สุขเคหา)

.....
(ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรวรรณ หงษ์นาค)

.....
(ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชชวรรณ หงษ์นาค
ชื่อนักศึกษา	นิศารัตน์ งามประเสริฐ
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 2) ระดับประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 และ 3) หาปัจจัยพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2550 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 302 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามจำนวน 3 ตอน ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.912 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard) การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ภาพรวม พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน 2) ปัจจัยด้านแนวทาง การเรียนการสอน 3) ปัจจัยด้านตัวครู และ 4) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน
2. ระดับประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระบุรี เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านความพึงพอใจของครู และ 2) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 (ข้อมูลมาตรฐาน) คือ $0.201(\text{ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน}) + 0.263(\text{ด้านตัวครู}) + 0.175(\text{ด้านแนวทางการเรียนการสอน}) - 0.160(\text{ด้านผู้บริหารโรงเรียน})$

Thesis Title	Factors Affecting the Management Effectiveness of Small Schools under Saraburi Educational Service Area Office 1
Thesis Advisors	Dr. Chalermchai Hankla Asst. Prof. Tatchawan Hongnak
Name	Nisarath Ngamprasert
Concentration	Educational Administration
Academic Year	2009

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the levels of factors affecting the management effectiveness of small schools under Saraburi Educational Service Area Office 1; 2) study the level of management effectiveness of the small schools; and 3) find factors to forecast the management effectiveness of the small schools. The sample numbered 302 management, teachers, and the Board of Education at the small schools under Saraburi Educational Service Area Office 1 during the academic year 2007. The instrument used to collect data was a 3-part questionnaire, with a reliability of 0.912. Data were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation, t-test, and a multiple regression.

The results were found as follows:

1. the overall level of factors affecting the management effectiveness of the small schools was rated at a high level. Considering each individual aspect, the researcher found that the mean values of factors were ranged in descending order as follows: school management, learning and teaching management, teachers, and community participation.

2. the effectiveness was, overall, rated at a high level. Considering each individual aspect, the researcher found that the effectiveness of each aspect was ranged in descending order as follows: teacher satisfaction and learning achievement.

3. the equation to forecast the management effectiveness of small schools under Saraburi Educational Service Area Office 1 was $0.201(\text{community participation}) + 0.263(\text{teachers}) + 0.175(\text{learning and teaching management}) - 0.160(\text{school management})$.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
ในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 วิทยานิพนธ์
นี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัชวรินทร์ หงษ์นาค กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ
และให้ข้อคิดเห็นในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ สุขเคหา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วินัย
สมมิตร และ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ ที่ได้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือ
ในการวิจัยครั้งนี้

คุณประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องตอบแทนพระคุณอาจารย์
ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดความรู้ในด้านการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย จนสามารถทำงานวิจัยฉบับนี้ได้สำเร็จ
ลุล่วงไปด้วยดี

นิศารัตน์ งามประเสริฐ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การบริหารโรงเรียน.....	10
ความหมายการบริหารโรงเรียน.....	10
กระบวนการบริหารโรงเรียน.....	11
ขอบข่ายการบริหารโรงเรียน.....	12
การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก.....	13
ประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก.....	24
ความหมายของประสิทธิผล.....	24
แนวความคิดในการวัดประสิทธิผลองค์การ.....	25
การประเมินประสิทธิผล.....	26
ขอบข่ายของการประเมินประสิทธิผล.....	28
ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก.....	29
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	29
ประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก.....	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
งานวิจัยในประเทศ.....	59
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	64

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	67
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	90
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	90
วิธีดำเนินการวิจัย.....	90
สรุปผลการวิจัย.....	91
อภิปรายผล.....	94
ข้อเสนอแนะ.....	97
บรรณานุกรม.....	98
ภาคผนวก.....	110
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	111
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพ แบบสอบถาม.....	119
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ.....	121
ภาคผนวก ง หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการทำ วิทยานิพนธ์.....	125
ภาคผนวก จ หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์.....	127
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	129

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประชากร ผู้บริหาร และครู และคณะกรรมการสถานศึกษา.....	66
ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	73
ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา.....	74
ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ในเรื่องพฤติกรรมมิติมุ่งงาน.....	75
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ในเรื่องพฤติกรรมมิติมุ่งสัมพันธ์.....	76
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ในเรื่องวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร.....	76
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ปัจจัยด้านครู ในเรื่องคุณภาพการสอน.....	77
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านด้านครู ในเรื่องการได้รับการสนับสนุนทางสังคม.....	78
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ปัจจัยด้านแนวทางการเรียนการสอน.....	79
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน.....	80

	หน้า	
ตาราง 11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ภาพรวม.....	81
ตาราง 12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	82
ตาราง 13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านความพึงพอใจของครู.....	83
ตาราง 14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ภาพรวม.....	84
ตาราง 15	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y_1).....	84
ตาราง 16	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านความพึงพอใจของครู (Y_2).....	86
ตาราง 17	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ภาพรวม (Y).....	88

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี